

Bireyselleştirilmiş Eğitim Planı Üzerine Güncel Çalışmalarla İlgili Bir İçerik Analizi

A Content Analysis Of Current Studies On Individualized Education Plan

ÖZET

Bireyselleştirilmiş eğitim planı, özel gereksinimli öğrencilerin öğrenme süreçlerini destekleyerek onların potansiyellerini maksimize etmeyi amaçlar. Bu bağlamda, bireyselleştirilmiş eğitim planının uygulanması, her öğrencinin bireysel ihtiyaçlarının karşılanması ve eğitim hakkının güvence altına alınması için büyük önem taşır. Bu yaklaşım, genel eğitim sistemlerindeki standartlaştırılmış müfredatın ötesine geçerek, her bireyin öğrenme tarzını, hızını ve içeriğini belirlemesine olanak tanır. Bireyselleştirilmiş eğitim planları, öğrencilerin daha etkili ve motive edici bir şekilde öğrenmelerini sağlayarak özgüvenlerini artırır ve ilgilerine uygun, gerçek dünya uygulamalarına dayalı deneyimlerle destekler. Bu sayede, öğrenciler kendilerini daha iyi anlar, öğrenme sürecine daha aktif katılırlar ve gelecekteki başarılarını sağlam temeller üzerine inşa ederler. Bu nedenle, bireyselleştirilmiş eğitim planları, eğitimdeki standart uygulamalara kıyasla daha etkili, verimli ve sürdürülebilir bir öğrenme deneyimi sunar. Öğretmenler, bu planın başarıyla uygulanması için işbirliği içinde çalışmalı ve özel gereksinimli öğrencilere en iyi eğitim imkânlarını uygulamalıdır. Böylece, özel gereksinimli öğrencilerin eğitimde başarılı ve kendine güvenen bireyler olarak yetişmeleri sağlanabilir. Sıralanan noktalardan yola çıkan bu çalışma, Türkiye’de araştırmacılar tarafından Bireyselleştirilmiş Eğitim Planı (BEP) alanında yapılan çalışmalara ait bir içerik analizidir. Bu amaçla, 2019–2023 yılları arasında 9’u makale ve 2’si tez olmak üzere 11 adet çalışmaya ulaşılmıştır. Çalışmalar incelendiğinde en fazla nitel çalışma yapıldığı, en fazla çalışmanın 2019 yılında yayımlandığı, en fazla bireyselleştirilmiş eğitim planı anahtar kelimesinin kullanıldığı, çoğunlukla öğretmen çalışma grubunun seçildiği, en fazla kullanılan veri toplama aracının görüşme formu olduğu ve verilerin analizinde çoğunlukla içerik analizi tekniğinin kullanıldığı sonucuna varılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Bireyselleştirilmiş eğitim planı, özel eğitim, içerik analizi

ABSTRACT

The individualized education plan aims to maximize the potential of students with special needs by supporting their learning processes. In this context, the implementation of an individualized education plan is of great importance in meeting the individual needs of each student and securing the right to education. This approach goes beyond the standardized curriculum in general education systems, allowing each individual to determine the style, pace and content of learning. Individualized education plans enable students to learn in a more effective and motivating way, increasing their self-confidence and supporting them with experiences based on real-world applications that suit their interests. In this way, students understand themselves better, participate more actively in the learning process, and build their future success on solid foundations. Therefore, individualized education plans provide a more effective, efficient and sustainable learning experience compared to standard practices in education. Teachers must work collaboratively for the successful implementation of this plan and provide the best educational opportunities to students with special needs. Thus, students with special needs can be raised as successful and self-confident individuals in education. Based on the listed points, this study is a content analysis of the studies carried out by researchers in Turkey in the field of Individualized Education Plan (IEP). For this purpose, 11 studies, 9 articles and 2 theses, were published between 2019 and 2023. When the studies are examined, it is seen that the most qualitative studies were conducted, the most studies were published in 2019, the keyword individualized education plan was used the most, the most qualitative type studies were conducted, more teacher working groups were selected, the most used data collection tool was the interview form, and the most used data collection tool was the interview form. It was concluded that content analysis technique was mostly used.

Keywords: Individualized education plan, special education, content analysis

GİRİŞ

Günümüz çağdaş eğitiminde, özel gereksinimli bireylerin eğitim ihtiyaçlarının karşılanmasında, bedensel, zihinsel ve sosyal becerilerini geliştirmeye yönelik bireysel farklılıklar dikkate alınmalı ve eğitim planlaması yapılmalıdır (Diken ve Sucuoğlu, 1999). Çünkü bireylerin eğitim alma hakkının en temel koşulu, onların bireysel farklılıklarının eğitim-öğretim sürecinde göz önünde bulundurulmasıdır (Diken ve Batu, 2010).

Özel gereksinimlere sahip öğrencilerin akademik ve akademik olmayan ihtiyaçlarını karşılamak için uzmanlaşmış personel tarafından geliştirilen eğitim programları ve özel eğitim yöntemleri kullanılmalıdır (Özsoy, Özyürek ve Eripek, 2001). Bu özel eğitim yöntemleri, bireyin öğrenme özellikleri, öğretilecek becerilerin türü ve öğrenme ortamı gibi koşullar göz önünde bulundurularak seçilmelidir. Bireyselleştirilmiş

Ömür Ulusoy¹
Ercan Ali Özdemir²
Merve Ulusoy³
Burak Kurt⁴
Erdem Çakır⁵

How to Cite This Article

Ulusoy, Ö., Özdemir, E. A., Ulusoy, M., Kurt, B. & Çakır, E. (2023). “Bireyselleştirilmiş Eğitim Planı Üzerine Güncel Çalışmalarla İlgili Bir İçerik Analizi”, International Social Mentality and Researcher Thinkers Journal, (Issn:2630-631X) 9(77): 5019-5024.

DOI:

<http://dx.doi.org/10.29228/smryj.72583>

Arrival: 21 July 2023

Published: 30 November 2023

Social Mentality And Researcher Thinkers is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

¹Müdür Yardımcısı, Hacı Yılmaz Yılmaz İlkokulu, Samsun MEM, Samsun, Türkiye

²Müdür, Terme Bülent Çavuşoğlu Anadolu Lisesi, Samsun MEM, Samsun, Türkiye

³Öğretmen, Onur Şükrü Özler İlkokulu, Samsun MEM, Samsun, Türkiye

⁴Öğretmen, Kırmı İlkokulu, Samsun MEM, Samsun, Türkiye

⁵Müdür, Hacı Yılmaz Yılmaz İlkokulu, Samsun MEM, Samsun, Türkiye

Eğitim Planları (BEP), öğrenci, aileler ve özel eğitim uzmanları ile işbirliği yaparak geliştirilen ve koordine edilen belgelerdir (Piarangelo ve Giuliani, 2007).

Normal gelişime sahip bireyler gibi, özel gereksinimli bireyler de eğitim ihtiyaçlarını en üst düzeyde karşılayabilecek hizmetlerden yararlanma hakkına sahiptir. Bu durum, milletlerarası anlaşmalar ve yasal düzenlemeler ile güvence altına alınmıştır, ancak özel gereksinimlilerin normal gelişim gösteren bireylerle kıyaslandığında daha yoğun ve özel eğitim programlarına tabi oldukları ve eşit haklardan her zaman yararlanamadıkları açıktır. Eğitimin bireysel özelliklere uygun şekilde düzenlenmesinin önemi uzun bir süredir kabul görmüş ve bu yaklaşım, bireylerin eğitiminde anlamlı ve başarılı sonuçlar doğurmaktadır. Özel gereksinimli bireylerin gereksinimleri ve özellikleri farklı olduğundan, bireysel ihtiyaçlara uygun hizmetlerin sunulmasında bireyselleşme önemlidir. Bireysel ihtiyaçlara uygun şekilde planlanan hizmetlerin merkezinde ise bireyselleştirilmiş eğitim planları (BEP) yer almaktadır (Aksoy ve Alan, 2019).

Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği, Bireyselleştirilmiş Eğitim Planlarını (BEP'leri) “özel gereksinimli bireylerin takip ettikleri program esas alınarak gelişim özellikleri, eğitim ihtiyaçları ve performansları doğrultusunda hedeflenen amaçlara ulaşmaya yönelik hazırlanan ve bu bireylere verilecek destek eğitim hizmetlerini de içeren özel eğitim programı” olarak tanımlar. Yönetmelik, eğitim programlarının bireyselleştirilmesini vurgular ve özel gereksinimli öğrenciler için BEP hazırlanmasını ve uygulanmasını zorunlu kılar. BEP'ler de öğrenci bilgileri, kısa ve uzun dönemli hedefler, destek eğitim hizmetlerinin nasıl, nerede ve kimler tarafından verileceği gibi detaylar yer almalıdır. Bu detaylar, özel gereksinimli öğrencilerin eğitim sürecini etkin ve verimli bir şekilde yönetmeyi amaçlar (MEB, 2018).

BEP özel gereksinimli öğrencilerin normal gelişim gösteren öğrencilerin devam ettiği okullar, özel eğitim okulları, özel eğitim sınıfları, özel eğitim meslek okulları gibi uygun eğitim ortamları ve destek eğitim odaları gibi yerlerden en üst düzeyde yararlanmalarını sağlamak amacıyla oluşturulan önemli yazılı belgelerdir. Özellikle öğrencilerin eğitim sürecinde en etkili şekilde faydalanabilecekleri ortamları ve destekleri sağlamak için BEP hazırlanır. Bu belgede öğrencinin bireysel gelişim hedefleri, kısa ve uzun dönemli amaçlar, destek eğitim hizmetlerinin nasıl, nerede ve kimler tarafından sunulacağına dair detaylı bilgiler bulunmalıdır. Bu şekilde, özel gereksinimli öğrencilerin eğitim deneyimlerinin en verimli ve etkili şekilde oluşturulması ve uygulanması sağlanır (Avcıoğlu, 2015). BEP özel gereksinimli öğrenciler için nitelikli hizmetlerin belirlenmesi ve uygulanmasında kritik öneme sahiptir. BEP'ler, hizmetlerin amaçlara uygunluğunu değerlendirerek istenen faydanın sağlanmasına ve ortaya çıkan sorunların tespitine yardımcı olur. Bu programlar, öğrencilerin bireysel farklılıklarına göre düzenlenmiş eğitim ve destek hizmetlerini net, ölçülebilir ve gerçekçi hedeflerle tanımlamalıdır. Ayrıca, ihtiyaç duyulan desteklerin belirlenmesi ve uygun düzenlemelerin yapılması da BEP'lerin önemli bileşenlerindedir. Bu şekilde, özel gereksinimli öğrencilere uygun ve etkili destek sağlanabilir (Akarsu ve Atbaşı, 2021).

BEP'in yasal bir gereklilik olarak kabul edilmesi, özel gereksinimli bireylerin ve ailelerinin eğitim ihtiyaçlarını yasal olarak koruma altına almıştır (Sucuoğlu ve Kargın, 2006). BEP, özel gereksinimli öğrencinin gelişimini izlemek için kullanılan bir araç olmanın yanı sıra, öğrencinin ihtiyaçlarına göre kazanması gereken becerileri ve bu becerilerin nasıl, nerede ve kim tarafından kazandırılacağını gösteren bir rehberdir, bu nedenle öğretmenlere ve diğer uzmanlara yön gösterir (Özbek, 2005). Özel gereksinimli öğrencilerin bireysel gereksinimlerini karşılamak amacıyla geliştirilen BEP, öğretmenlere ve diğer uzmanlara bu gereksinimleri nasıl karşılayacakları konusunda adım adım rehberlik eden bir araçtır (Çuhadar, 2006). BEP, öğrencinin hedeflerine nasıl ulaşacağını gösteren bir yol haritasıdır ve özel gereksinimli öğrencilere sağlanacak hizmetlerin yazılı bir kaydını içerir (Olson & Platt, 2004). BEP, bireylerin eğitim süreçlerini en etkili şekilde yönlendirmeyi ve desteklemeyi amaçlar. Bu programda, bireyin eğitim sürecine uygun hedefler, yöntemler, kaynaklar ve değerlendirme yöntemleri belirlenir. Bu sayede, bireyin eğitiminde en iyi sonuçların elde edilmesi ve potansiyelinin en üst seviyede kullanılması hedeflenir (Kargın, 2007).

BEP'in her bireyin kendine özgü ihtiyaçları ve potansiyeline uygun şekilde hazırlanması gerekmektedir. Bu program, gönderme öncesi müdahale programının bir sonucu olarak, detaylı bir değerlendirme sürecinin ardından oluşturulur. Değerlendirme, bireyin güçlü yönlerini, zorluklarını ve eğitim hedeflerini belirlemede kritik bir rol oynar ve BEP'in içeriğini şekillendirir. BEP geliştirme sürecinin ilk adımı, öğrencinin mevcut performans seviyesinin belirlenmesidir. Bu performans değerlendirmesi, uzun ve kısa vadeli hedeflerin belirlenmesine temel teşkil ettiği için son derece önemlidir. Öğrencinin akademik, motor, duygusal ve sosyal alanlardaki yetenekleri ve zorlukları, genellikle resmi olmayan değerlendirme yöntemleriyle belirlenmeye çalışılır. Bu tür değerlendirmelerde özellikle gözlem, görüşme, yazılı sınavlar, hata analizi, çalışma örnekleri, ev ödevleri ve ölçüt bağımlı araçlar gibi öğretmen tarafından geliştirilen resmi olmayan araçlar kullanılır (Kargın, 2007). Sıralanan noktalardan yola çıkan bu çalışma, Türkiye'de araştırmacılar tarafından

Bireyselleştirilmiş Eğitim Planı (BEP) alanında yapılan çalışmalara ait bir içerik analizi yapmayı amaçlamaktadır.

YÖNTEM

Araştırma Modeli

Bu araştırma, tarama modeli içinde gerçekleştirilen bir çalışmadır. Çalışmanın amacına uygun olarak, betimsel içerik analizi yöntemi kullanılmıştır. Betimsel içerik analizi, hem nicel hem de nitel araştırmaların incelenmesi ve alanındaki genel eğilimlerin belirlenmesi için kullanılan bir yöntemdir (Çalık ve Sözbilir, 2014).

Çalışmanın Kapsamı

Araştırmanın dâhil etme kriterleri; çalışmaların BEP ile ilgili olması, 2019-2023 yılları arasında yayımlanmış olmasıdır. Bu kriterlere dayalı olarak yapılan tarama sonucunda ulaşılan 11 araştırmanın tamamı çalışmaya dâhil edilmiştir. Bu bağlamda çalışmanın kapsamını Türkiye'de 2019-2023 yılları arasında BEP alanında yayımlanan bilimsel çalışmaların genel eğilimlerini incelediği için bu dönemde yayımlanmış olan 11 farklı çalışma oluşturmaktadır.

Veri Toplaması ve Analizi

BEP konusunda yapılan çalışmaları sınıflama formu oluşturulmuş ve uzman görüşüne sunulmuştur. Uzman görüşleri doğrultusunda BEP konusunda yapılan çalışmaları sınıflama formu üzerinde gerekli düzeltmeler yapılarak son hali ortaya çıkmıştır. Bu veri toplama aracı, yayın türüne göre dağılım, yıllara göre dağılım, anahtar kelimeler, araştırma yöntemleri, örneklem veya çalışma grubu, veri toplama araçları ve veri analiz yöntemleri gibi detayları içeren bir doküman analizi aracı olarak kullanılmıştır. Örneklem grubuna dâhil edilen makaleler, ilgili dergilerin web sitelerinden bilgisayara aktarılarak, BEP konusunda yapılan çalışmaları sınıflama formuna uygun olarak kodlanmış ve bu kodlama süreci üzerinde tekrarlı incelemeler yapılmıştır. İncelenen makalelerden elde edilen veriler, yüzde ve frekans analizi gibi betimsel istatistik yöntemleri kullanılarak çözümlenmiştir.

BULGULAR

Bu bölümde çalışmaların farklı değişkenler açısından yapılan analizleri ve elde edilen bulgular bulunmaktadır. Sırasıyla; yayın türüne göre dağılım, yıllara göre dağılım, en çok kullanılan anahtar kelimeler, çalışmalarda kullanılan araştırma yöntemleri, örneklem, kullanılan veri toplama araçları ve veri analiz yöntemlerine bu bölümde yer verilmiştir.

Tablo 1. Çalışmaların Yayın Türleri

Yayın Türü	f	%
Makale	9	81,8
Tez	2	18,1
Toplam	11	100

Bireyselleştirilmiş eğitim planı üzerine yapılmış çalışmaların 9'u (%81,8) makale, 2'si (%18,1) ise tez şeklindedir. Bulgular incelendiğinde makale türü çalışmaların daha fazla olduğu (n=9) görülmektedir.

Tablo 2. Çalışmaların Yayın Yılları

Yıllar	f	%
2019	4	36,3
2020	2	18,1
2021	3	27,2
2022	1	9,0
2023	1	9,0
Toplam	11	100

Çalışmaların yıllara göre dağılımına bakıldığında en fazla yayın 2019 yılında (n=4, %36,3) yapılmıştır. Yine 2020 yılında 2 (%18,1) yayın, 2021 yılında 3 (%27,2) yayın, 2022 yılında 1 (%9,0) yayın ve 2023 yılında 1 (%9,0) yayın yapılmıştır.

Tablo 3. Çalışmalarda En Fazla Kullanılan Anahtar Kelimeler

Anahtar kelimeler	f	%
Bireyselleştirilmiş Eğitim Program	11	55
Özel Eğitim	4	20
Kaynaştırma Eğitimi	3	15
Özel Eğitim Gereksinimi Olan Birey	2	10
Toplam	20	100

Ele alınan çalışmalarda en fazla kullanılan anahtar kelime “Bireyselleştirilmiş Eğitim Program” (n=11, %55) şeklindedir. Bunun yanında en fazla kullanılan anahtar kelimeler; “Özel Eğitim” (n=4, %20), “Kaynaştırma Eğitimi” (n=3, %15) ve “Özel Eğitim Gereksinimi Olan Birey” (n=2, %10) şeklindedir.

Tablo 4. Çalışmalarda Kullanılan Araştırma Yöntemleri

Araştırma Yöntemleri	f	%
Nitel	8	72,7
Nicel	2	18,1
Karma	1	9,0
Toplam	11	100

İncelenen çalışmaların 8 tanesinde nitel yöntem (%72,7) tercih edilirken, 2 tanesinde nicel yöntem (%18,1) ve 1 tanesinde de karma yöntem (%9,0) tercih edilmiştir.

Tablo 5. Çalışmaların Örneklem Grupları

Örneklem grupları	f	%
Öğretmen	8	72,7
BEP	2	18,1
Yönetici	1	9,0
Toplam	11	100

Çalışmalarda en fazla tercih edilen örneklem grubu öğretmenlerdir (n=8, %72,7). Yine tercih edilen diğer örneklem BEP (n=2, % 18,1) ve yönetici (n=1, % 9,0) şeklindedir.

Tablo 6. Çalışmaların Veri Toplama Araçları

Veri Toplama Araçları	f	%
Görüşme Formu	8	66,6
BEP Kalitesini Değerlendirme Ölçeği	1	8,3
BEP İnceleme Formu	1	8,3
BEP Hazırlama Sürecinde Karşılaşılan Güçlükleri Belirleme Ölçeği	1	8,3
Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı Yeterlik Ölçeği	1	8,3
Toplam	12	100

Çalışmalarda en fazla kullanılan ölçme aracı görüşme formudur (n=8, % 66,6). Çalışmalarda kullanılan diğer veri toplama araçları; görüşme formu (n=1, % 8,3), BEP kalitesini değerlendirme ölçeği (n=1, % 8,3), BEP inceleme formu (n=1, % 8,3), BEP hazırlama sürecinde karşılaşılan güçlükleri belirleme ölçeği (n=1, % 8,3) ve bireyselleştirilmiş eğitim programı yeterlik ölçeği (n=1, % 8,3) şeklindedir.

Tablo 7. Çalışmaların Veri Analiz Yöntemleri

Veri analiz teknikleri	f	%
İçerik analizi	8	66,6
Doküman analizi	1	8,3
Tek yönlü varyans analizi	1	8,3
T testi ve anova	1	8,3
Tanımlayıcı istatistikler	1	8,3
Toplam	12	100

Çalışmalarda en fazla kullanılan veri analiz tekniği içerik analizidir (n=8, % 66,6). Diğer veri analiz teknikleri doküman analizi (n=1, % 8,3), tek yönlü varyans analizi (n=1, % 8,3), t-testi ile anova (n=1, % 8,3) ve tanımlayıcı istatistikler (n=1, % 8,3) şeklindedir.

SONUÇ VE TARTIŞMA

Bireyselleştirilmiş eğitim planları üzerine yapılan bilimsel araştırmalar, eğitim sisteminin kalitesini artırmak, öğrencilerin öğrenme süreçlerini optimize etmek ve eğitimdeki çeşitliliği karşılamak amacıyla büyük öneme sahiptir. Bireyselleştirilmiş Eğitim Planı (BEP), özel eğitime ihtiyacı olan çocuklar için bireysel gereksinimler doğrultusunda hazırlanan yazılı bir programdır. Program, bir yıl içinde ulaşılması hedeflenen ölçülebilir uzun ve kısa dönemli amaçları, destek hizmetlerini, programın yerini, zamanını ve ilgili görevli personeli içerir. Bu program, özel eğitime muhtaç bireylerin ihtiyaçlarına uygun eylemlerin ve adımların nasıl, kiminle, nerede ve hangi sürede gerçekleştirileceğini gösteren bir akış planını temsil eder (Santos, Duman, Erişkin, Başar, Kırac ve Toraman, 2012).

Bu araştırmalar, geniş öğrenci yelpazesine uygun, etkili ve verimli eğitim stratejilerini geliştirmek için bilimsel temellere dayalı kanıtlar sunar. Bireyselleştirilmiş eğitim planları, öğrencilerin bireysel ihtiyaçlarını ve özelliklerini göz önünde bulundurarak eğitim sürecini şekillendirir. Bu araştırmalar, öğrencilerin öğrenme stilleri, ilgi alanları, güçlü ve zayıf yönlerini anlamak için yapılan psikolojik ve pedagojik çalışmaları içerir. Bu bilgiler, eğitimcilerin öğrencilere daha uygun, etkili ve etkileşimli eğitim sağlamalarına yardımcı olur. Sonuç olarak, bireyselleştirilmiş eğitim planları hakkında yapılan bilimsel araştırmalar, eğitim sistemini

geliştirmek ve öğrencilerin başarılarını artırmak için kritik öneme sahiptir. Bu noktadan yola çıkarak yapılan bu araştırma ile 11 çalışma mercek altına alınmıştır.

BEP üzerine yapılmış çalışmaların yayın türüne göre dağılımına bakıldığında makale sayısının daha fazla olduğu görülmektedir. Yine makaleden sonra ikinci sırada tez türünde çalışmalar karşımıza çıkmaktadır. Çalışmaların yıllara göre dağılımına bakıldığında en fazla yayın 2019 yılında yapılmıştır. Yine bunun yanında 2020 yılında 2 yayın, 2021 yılında 3 yayın, 2022 yılında 1 yayın ve 2023 yılında 1 yayın yapılmıştır. Ele alınan çalışmalarda en fazla kullanılan anahtar kelime “Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı” şeklindedir. Bunun yanında en fazla kullanılan anahtar kelimeler; “Özel Eğitim”, “Kaynaştırma Eğitimi” ve “Özel Eğitim Gereksinimi Olan Birey” şeklindedir. Çalışmalarda en fazla tercih edilen örneklem grubu öğretmenlerdir. Yine tercih edilen diğer örneklem BEP ve yönetici şeklindedir.

Çalışmalarda en fazla kullanılan ölçme aracı görüşme formudur. Çalışmalarda kullanılan diğer veri toplama araçları; görüşme formu, BEP kalitesini değerlendirme ölçeği, BEP inceleme formu, BEP hazırlama sürecinde karşılaşılan güçlükleri belirleme ölçeği ve bireyselleştirilmiş eğitim programı yeterlik ölçeği şeklindedir. Alan’a (2019) göre BEP kalitesinin düşük olmasının nedenlerini belirlemek amacıyla öğretmenlerin BEP hakkında bilgilerinin ve görüşlerinin incelendiği çalışmalar gerçekleştirilebilir. Akarsu ve Atbaşı (2021) araştırmasında, özel eğitim uygulama okullarındaki öğrenciler için hazırlanan 40 Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı (BEP) dokümanı analiz etmişlerdir. Analiz sürecinde incelenen BEP’lerdeki veriler tablolar halinde sunulmuş ve bu bulgular doğrultusunda değerlendirmeler yapılmıştır. Araştırmanın sonuçlarına göre, BEP’lerin hazırlanmasında bireyin performans durumu, amaçlar, ölçütler, yöntemler ve tekniklerin kullanımı, problem davranışların betimlenmesi gibi birçok alanda yeterli bilginin bulunmadığı veya farklı uygulamalara gidildiği belirlenmiştir. Özcan ve Sarıca (2020) araştırmasında temel nitel araştırma modeli tercih edilmiştir. Katılımcıları, ilkokullarda görev yapan 12 sınıf öğretmeni ve 11 rehberlik öğretmeninden oluşmaktadır. Katılımcıların Bireyselleştirilmiş Eğitim Planı (BEP) sürecine ilişkin deneyimleri, görüşleri ve önerileri toplamak amacıyla, her iki katılımcı grubu için ikişer odak grup görüşmesi düzenlenmiş ve bu şekilde toplamda dört odak grup görüşmesi gerçekleştirilmiştir. Çalışmalarda en fazla kullanılan veri analiz tekniği içerik analizidir. Diğer veri analiz teknikleri doküman analizi, tek yönlü varyans analizi, T-testi ile Anova ve tanımlayıcı istatistik şeklindedir.

KAYNAKÇA

- Akarsu, E., & Atbaşı, Z. (2021). “Eğitim Uygulama Okullarında Öğrenim Gören Öğrencilerin Bireyselleştirilmiş Eğitim Programlarının Çeşitli Değişkenlere Göre İncelenmesi”, *Trakya Eğitim Dergisi*, 11(1):301-314.
- Aksoy, V., & Alan, Ş. (2019). Özel eğitim okullarında geliştirilmiş olan bireyselleştirilmiş eğitim programlarının (BEP) kalitelerinin incelenmesi [Yayımlanmamış yüksek lisans tezi]. Anadolu Üniversitesi.
- Alan, Ş. (2020). “Özel Eğitim Okullarında Geliştirilmiş Olan Bireyselleştirilmiş Eğitim Programlarının (BEP) Kalitelerinin İncelenmesi”, (Doktora tezi, Yayımlanmamış). Anadolu Üniversitesi, Eskişehir.
- Avcıoğlu, H. (2015). A’dan Z’ye Bep Bireyselleştirilmiş Eğitim Programlarının Geliştirilmesi, Ankara: Vize Yayıncılık.
- Çalık, M., & Sözbilir, M. (2014). “İçerik Analizinin Parametreleri”, *Eğitim ve Bilim*, 39(174):33-38.
- Çuhadar, Y. (2006). “İlköğretim Okulu 1-5. Sınıflarda Kaynaştırma Eğitimine Tabi Olan Öğrenciler İçin Bireyselleştirilmiş Eğitim Programlarının Hazırlanması, Uygulanması, İzlenmesi ve Değerlendirilmesi İle İlgili Olarak Sınıf Öğretmenleri Ve Yöneticilerin Görüşlerinin Belirlenmesi”, (Yüksek lisans tezi, Yayımlanmamış), Zonguldak Karaelmas Üniversitesi, Zonguldak.
- Diken, İ. H., & Batu, S. (2010). Kaynaştırmaya Giriş. İ. H. Diken (Ed.), *İlköğretimde Kaynaştırma İçinde* (ss. 2-23). Ankara: Pegem Akademi.
- Diken, İ. H., & Sucuoğlu, B. (1999). “Sınıfında Zihin Engelli Çocuk Bulunan Ve Bulunmayan Sınıf Öğretmenlerinin Zihin Engelli Çocukların Kaynaştırılmasına Yönelik Tutumlarının Karşılaştırılması”, *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 2(3):25-39.
- Kargın, T. (2007). “Eğitsel Değerlendirme Ve Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı Hazırlama Süreci”, *Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi*, 8(1):1-13.
- Millî Eğitim Bakanlığı. (2018). Özel Eğitim Hizmetleri Yönetmeliği. Erişim: http://orgm.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2018_07/09101900_ozel_egitim_hizmetleri_yonetmeliği_07072018.pdf

- Olson, J. L., & Platt, C. J. (2004). "Teaching Children And Adolescents With Special Needs" New Jersey: Prentice Hall.
- Özan, S., & Sarica, A. D. (2021). "Bireyselleştirilmiş Eğitim Programı: Sınıf Ve Rehberlik/Psikolojik Danışmanlık Öğretmenlerinin Deneyimleri", Ankara Üniversitesi Eğitim Bilimleri Fakültesi Özel Eğitim Dergisi, 1-28.
- Özbek, R. (2005). "Eğitim Programlarının Bireyselleştirilmesinin Sebepleri", Dicle Üniversitesi Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi, 3(11):66-83.
- Özsoy, Y., Özyürek M., & Eripek S. (2001). Özel Eğitime Muhtaç Çocuklar. Özel Eğitime Giriş. (11. Baskı). Ankara: Karatepe Yayınları.
- Pierangelo, R., & Giuliani, G. (2007). Understanding, Developing, and Writing Effective IEPs: A Step-by-Step Guide for Educators. Corwin Press.
- Santos, M., Duman, B., Erişkin, A. Y., Başar, M. C., Kırac, S., & Toraman, Ç. (2012). Education Program (IEP). Cerebral Palsy Trainee Booklet, 91.
- Sucuoğlu, B., & Kargin, T. (2006). İlköğretimde Kaynaştırma Uygulamaları: Yaklaşımlar, Stratejiler, Yöntemler. İstanbul: Morpa Yayınları.